

Сопотська Вища Школа (Польща)

Черкаський державний технічний університет

Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава
Маркевича в Ярославі (Польща)

Карпатський національний університет імені Василя
Стефаника

Хмельницький національний університет

Львівський торговельно-економічний університет

Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)

Уманський національний університет садівництва

ВПГО «Спілки аудиторів України»

Кам'янець-Подільський національний університет імені
Івана Огієнка

Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

Черкаський національний університет імені Богдана
Хмельницького.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**THE MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
FEDERATION OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF UKRAINE**

Sopot Graduate School (Poland)

Cherkasy State Technological University

State Higher Technical-Economic School named after.
Bronislaw Markevich in Yaroslavl (Poland)

Vasyl Stefanyk Carpathian National University

Khmelnitskyi National University

Lviv University of Trade and Economics

Higher School of Economics and Management in Public
Administration in Bratislava (Slovakia)

Uman National University of Horticulture

VGGO "Union of Auditors of Ukraine"

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Audit company of Varianta Ltd

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL
PROCESS IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL
ACTIVITY “**

**OF THE XIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

October 23, 2025
Mukachevo

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 жовтня 2025 р., м. Мукачево. – 341 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XIII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2025 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 3 від 17 листопада 2025 р.)

Дьяченко І.Г., Ліба Н.С. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОЛЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ: КАТЕГОРІЙНИЙ АПАРАТ	43
Кондрич В.В., Максименко Д.В. СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ОБЛІКУ ВИТРАТ	45
Королович О.О., Зеленьак І.І. ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ	48
Крот Ю.М., Федоренко А.Я. РОЛЬ АУДИТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА	49
Кручак В., Ліба Н.С. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО БАЛАНСУ У ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	51
Ліба Б.М., Головачко В.М. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛІ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ	53
Лупійчук А.І. АЕРОВІЗУАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ В ОБЛІКУ БУДІВНИЦТВА	56
Максименко Д.В., Шершун Я.І. МЕТОДИ ТА ПРИНЦИПИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	59
Маргітич А.А., Максименко Д.В. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ	61
Матрос О.М. ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІНІМАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ДОХОДУ ФОП У СФЕРІ ТОРГІВЛІ ПІДАКЦИЗНИМИ ТОВАРАМИ	63
Михайловина С.О. ГАРМОНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ ПРАКТИКАМИ	65
Муравський В.В. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМАТИ ОБЛІКУ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	67
Муравський В.В. ЗАСТОСУВАННЯ ЧАТ-БОТІВ ЗІ ШІ В ОБЛІКУ	69
Назарова І.Я., Назаров О.М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУРАХ В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН	70
Оляднічук Н.В., Юхимчук А.О. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК І РОЗРАХУНКІВ З ОРЕНДОДАВЦЯМИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	72
Онисько Я.Я., Максименко Д.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ	74

інформації для управління [3].

Практичний досвід вітчизняних підприємств свідчить, що впровадження аналітичних методів управлінського обліку забезпечує зростання ефективності діяльності. Так, у логістичній сфері використання методу ABC дозволило оптимізувати витрати на перевезення та підвищити точність калькулювання собівартості [1], а в аграрному секторі запровадження стандарт-костингу дало змогу прогнозувати витрати і формувати цінову політику відповідно до ринкових тенденцій [2]. Отже, аналітичні методи управлінського обліку є не лише інструментом контролю, а стратегічним ресурсом, який формує конкурентну перевагу підприємства [4].

Таким чином, аналітичні методи управлінського обліку виступають потужним засобом управління, що забезпечує раціональний розподіл ресурсів, обґрунтоване прийняття управлінських рішень і сталий розвиток підприємства. Їх ефективне застосування створює підґрунтя для підвищення продуктивності, рентабельності та довгострокової конкурентоспроможності. Перспективними напрямками подальших досліджень є розробка інтегрованих моделей аналітичного обліку, що поєднують методи фінансового аналізу, прогнозування й автоматизованих систем управління [3; 4].

Список використаних джерел:

1. Ясінська А. Теоретико-концептуальні аспекти впровадження управлінського обліку на підприємствах логістики. Економіка та суспільство. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/4763/4704>
2. Полеха Г. Організація та методика управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах. Матеріали наукової конференції ТНЕУ. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/47573/1/>
3. Скочиляс С. М. Аналітичне забезпечення як джерело інформації для управлінських рішень. Збірник наукових праць УЖНУ. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/26751/1/Скочиляс%20С.%20М..pdf>
4. Обліково-аналітичне забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Вісник ВНАУ. URL: <https://socrates.vsau.org/b04213/html/cards/getfile.php/21866.pdf>

Маргітич А.А.,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

Максименко Д.В.,

канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ

Управлінський облік витрат є важливою складовою системи управлінського обліку, яка допомагає підприємствам ефективно управляти витратами та досягати

оптимального використання ресурсів. Це процес збору, обробки та аналізу витрат з метою оцінки економічної ефективності та формування обґрунтованих управлінських рішень. Правильне ведення управлінського обліку витрат дозволяє знижувати витрати, підвищувати рентабельність і забезпечувати довгострокову фінансову стабільність.

Для управління потрібна інформація не просто про витрати, а про об'єкти витрат - продукцію, роботи, послуги або вид діяльності, які потребують визначення пов'язаних з їх виробництвом (виконанням) витрат.

Управлінський облік організовується в такому порядку, щоб повністю задовольнити потреби управління в інформації щодо формування собівартості і визначення рентабельності окремих видів продукції. Щоб організувати такий облік треба визначити, в якому розрізі і кому потрібна інформація. Починати слід з вивчення запитів окремих працівників апарату управління. Після аналізу зібраної інформації робиться зведений опис необхідної інформації і головний бухгалтер розробляє методику формування, збору, обробки і подачі інформації користувачам.

Управлінський облік здійснюється окремою службою, працівники якої повинні бути обізнані з технологією виробництва, обліком, аналізом, володіти математичними методами в економіці, добре знати склад витрат, що включаються в собівартість і методику калькулювання собівартості продукції [1].

Для збереження і покращення загальної прибутковості підприємства керівництво повинно знати розміри витрат і прибутків на будь-який момент по окремих видах продукції, по кожному структурному підрозділу. Облік витрат дає цю інформацію, допомагає контролювати витрати, встановлювати критерії ефективності виробництва.

Облік витрат на виробництво необхідно розглядати як сукупність взаємопов'язаних послідовних, організаційних, логічних, розрахункових операцій і процедур формування інформації про витрати. В цьому обліковому процесі здійснюється первинний облік, групування, систематизація інформації, а також калькулювання собівартості продукції.

Основною метою управлінського обліку витрат є:

- Оптимізація витрат: забезпечення ефективного використання ресурсів та зниження надлишкових витрат.
- Прийняття обґрунтованих управлінських рішень: підтримка процесу планування, контролю та аналізу діяльності підприємства.
- Аналіз рентабельності: визначення витрат на одиницю продукції або послуг, оцінка ефективності діяльності.
- Прогнозування фінансових результатів: формування прогнозів щодо витрат і доходів для покращення фінансового планування.

Управлінська інформація дає можливість керівництву приймати більш ефективні рішення. Поточні рішення приймаються з урахуванням загального стану економіки та наявності ресурсів й можливостей підприємства на даний відрізок часу, але на ці рішення значно впливає якість довгострокових рішень, причому довгострокові рішення важко змінити (за певних умов вони не підлягають зміні), а поточні рішення можна змінювати, і доволі часто.

Ефективне управління витратами є важливим фактором для підвищення рентабельності та конкурентоспроможності підприємства. Завдяки точному обліку витрат керівництво може: виявляти та усувати неефективні витрати; оптимізувати структуру витрат підприємства; формувати стратегії для зниження витрат без шкоди для якості продукції чи послуг; підвищувати ефективність використання ресурсів, що сприяє зростанню прибутку та розвитку компанії.

Управлінський облік витрат є необхідним інструментом для підприємств, які прагнуть до ефективного використання своїх ресурсів, зниження витрат і підвищення фінансової стабільності. Правильна організація обліку витрат дозволяє не тільки ефективно управляти витратами, але й приймати обґрунтовані управлінські рішення, що позитивно впливає на стратегію розвитку підприємства. Використання сучасних методів обліку витрат дозволяє більш точно контролювати витрати та підвищувати конкурентоспроможність бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко Т. В. (2024). Аналіз і управлінський облік витрат на підприємствах. Львів: Видавництво «Новий світ».
2. Гавриленко Л. О. (2023). Методологія управлінського обліку витрат на сучасному етапі. Київ: Лібра.
3. Мельник А. І. (2021). Методи та моделі управлінського обліку в умовах цифровізації. Одеса: Видавництво ОНЕУ.

Матрос О.М.,

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Уманського національного університету

ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІНІМАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ДОХОДУ ФОП У СФЕРІ ТОРГІВЛІ ПІДАКЦИЗНИМИ ТОВАРАМИ

Сучасні зміни у сфері податкового регулювання підприємницької діяльності в Україні відображають тенденцію до підвищення прозорості фінансових операцій та посилення контролю за дотриманням ліцензійних умов у сфері торгівлі підакцизними товарами. Одним із ключових напрямів реформування податкової політики стало запровадження мінімальних стандартів доходу та заробітної плати для суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю алкоголем, тютюновими виробами, рідинами для електронних сигарет і паливом.

Із 1 жовтня 2025 року набрали чинності положення Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України “Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення” від 16.07.2025 р. № 4536-IX. Вони передбачають установлення чітких вимог до обсягів доходів і фонду оплати праці для суб'єктів господарювання, що мають відповідні ліцензії на роздрібну торгівлю. Ці зміни покликані забезпечити не лише податкову дисципліну, а й мінімізувати ухилення від сплати податків та заробітної плати «в тіні».

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>